

I

Het geregeld van alle begrafenissen had mijn familie in ongekende snelheid tegenwoordig gemaakt. Dat was een onvoorzien en groots gevoel. Misschien komt het in de buurt bij wat brandweermannen voelen als ze in hun pak achter op de wagen springen en met honderd kilometer per uur door de stad sjezen en met een sirene iedereen opzij duwen. Misschien voelt dat even levenslustig, onmiddellijk en doelgericht als wat wij voelden, alleen stond er bij ons niet echt iets in de fik, behalve af en toe wijzelf dan.

Het was vreemd. Het voelde ineen alsof alles uitmaakte en het dat ook altijd had gedaan, wat gek is want meestal voel je het omgekeerde, niet alleen als mensen doodgaan. Alles maakte uit. Elke vogel, elke seconde, alles maakte ineens heel veel uit op een manier die ik nooit had kunnen voorspellen en onze ogen stonden zo open als de zee. Alles kon erin, in onze ogen, en we leefden nog. We leefden nog!

Die plotselinge tegenwoordigheid was misschien wel het mooiste neveneffect van alle tragische dingen die ons die zomer waren overkomen. Ik hoopte dat we dit

neveneffect ons hele leven konden behouden, zonder dat er nog iemand voor moest doodgaan en ik wist dat dat moeilijk ging worden. Zowat de hele wereld beschouwt doodgaan als uitzonderlijke pech. Als een uitzondering.

En je kunt wel elke dag tegen jezelf zeggen dat je doodgaat voor het behoud van een of ander neveneffect, maar het is moeilijk standhouden in een wereld die oneindig veel groter is dan jij. Ik heb het meegemaakt toen ik op school in canon moest zingen en steeds meeding met degenen die naast mij stond. Ik moest mijn oren dichtdoen om het goed te doen. Ik heb een tijdje op zangles gezeten en toen werd het wel beter, maar ik blijf het moeilijk vinden mijn stem te houden, stand te houden in een wereld die oneindig veel groter is dan jij.

Tegenwoordig duurde uiteindelijk twee lange, onbeschrijfelijke weken.

II

Het was de eerste maandag na de laatste begrafenis van die zomer, en mijn vader opperde het idee om op vakantie te gaan. We zaten in de tuin, mijn broer, mijn zus, mijn vader en ik. De bloemen van de kersensbloesem lagen op het gras en waren bruin geworden.

Hij wilde 'een kleine drie weken' op vakantie. Ik had het gevoel dat vanaf nu niks meer klein kon zijn, al helemaal ons tijdsbesef niet, dus ik begreep niet waarom hij de weken die hij weg wilde klein noemde.

Mijn broer, mijn zus en ik wilden niet op vakantie, wij wilden weg zijn. Niet 'even lekker weg zijn' zoals de buurvrouw ons had aangeraden, maar we wilden ons wegscheren. Er als een hazewindhond vandoor gaan, heel hard rennen en dan opstijgen alvorens te verdwijnen. En dan zouden we niet te veel vooruitkijken. Dat zou onbeleefd zijn ten aanzien van de mensen die dood waren. We mochten hen niet zomaar in de steek laten en hop hop hop de toekomst in stuiteren. Gelukkig ging ons dat gemakkelijk af.

We hadden een andere hartslag gekregen en er was niet de behoefte om de oude hartslag weer op te pakken.

Om te roepen naar de anderen die al mijlenver aan het doorleven waren: ‘Mitchell! Wacht op mij!’ En dat Mitchell dan oneindig lang moest wachten, omdat wij door al onze bagage nu eenmaal niet zo hard konden gaan.

Het was niet dat we ons achtergelaten voelden, helemaal niet. We hadden juist een vreemde voorsprong op de rest van de bevolking, omdat wij het Ware Leven hadden leren kennen. Het leek alsof we uitverkoren waren, terwijl we op het gras zaten van een aangeharkte tuin in een middelgrote stad. Uitverkoren voor het Ware Leven. We wisten alleen niet goed hoe we het Ware Leven moesten aanpakken, omdat we dat altijd hadden geassocieerd met cowboys en wij waren geen cowboys. Bovendien woonden we op een plek die niet leek op het Wilde Westen. Er stonden heel veel pastelkleurige schuttingen en dat is zowat het tegendeel van het Wilde Westen. Niet dat ik het Wilde Westen ooit van dichtbij heb gezien, niemand trouwens want het is voorbij, maar toch weet ik bijna zeker dat de plek waar wij woonden weinig tot niks weg had van de open vlaktes in Amerika.

Naast ons wonen mensen die zulke hoge en dikke schuttingen om hun tuin hebben staan, dat we ze nog nooit in levenden lijve hebben gezien. Ze hebben spijkers op hun schuttingen getimmerd, zodat de katten en de kinderen er niet over kunnen klimmen. Ook willen ze dat alle ballen die in de buurt van hun tuin komen kapotgaan. Wie wil nou dat alle ballen kapotgaan? En hoewel ik die mensen nog nooit heb gezien, kan ik me voorstellen dat die schuttingen een treffende gelijkenis vertonen met hun karakter. Ik heb me vaak voorgesteld hoe ze tij-

dens kerst naar de familie gingen en niemand naast hen wilde zitten omdat ze het menselijk equivalent zijn van stekelvarkens en dientengevolge alles wat in hun buurt komt kapotgaat. Niet alleen de kerstballen, maar ook de vrolijkheid van een of andere neef. Ze deden ook nooit open als het Sint-Maarten was, terwijl je wel het licht bij ze zag branden. Toen ik kinderpostzegels ging verkopen, was ik van plan te zeggen dat de opbrengst naar alle mensen ging die in een sociaal isolement verkeren en daardoor vijandig gedrag vertonen, omdat ze verstoten zijn door hetzij de wereld, hetzij de familie, wat vaak op hetzelfde neerkomt. Die zinnen had ik op een briefje geschreven en het leek me geloofwaardig als ik het woord ‘hetzij’ twee keer zou gebruiken.

Ik kende het woord ‘hetzij’ al vrij lang, eerder dan mijn leeftijdsgenoten. Dat komt doordat wij thuis een andere taal spraken. Dat had ik al vroeg in de smiezen. Een eloquente en absurde taal, waar de woorden transcendent, poreus, kosmos en snikkel in één adem konden vallen, nog voordat er ’s ochtends brood was gehaald. Soms heb ik de indruk dat wij op een eiland zijn opgegroeid en niet alleen omdat wij een moedertaal delen die ik nergens anders kan spreken. Ik denk wel dat dat de reden was dat ik op jonge leeftijd al het gevoel had dat wij een uitstervende diersoort waren.

Ik belde aan met het briefje in mijn hand, maar er werd niet opengedaan.

Ik heb ooit twee stekelvarkens in de dierentuin heel dicht bij elkaar zien liggen. Op het bordje stond dat stekelvarkens geen natuurlijke vijanden hebben vanwege

die stekels. Ik moest huilen toen.

De buren aan de andere kant hebben twee rustieke ganzen van hout voor hun deur staan. Dat moet een soort boerengezelligheid voorstellen. Veel mensen bij ons in de wijk hebben exact dezelfde rustieke exemplaren. Soms staan er ook nog kleintjes bij met een blauw hoedje op. Het is deprimerend te bedenken dat mensen die dat voor de deur hebben staan van die boerengezelligheid doorgaans geen druppel bezitten.

Dus toen mijn vader voorstelde om op vakantie te gaan, haalden we opgelucht adem. Weggaan leek ons een stuk dichterbij het Ware Leven te liggen. Een stuk dichterbij de open vlaktes.

Je zag dat de buren dachten aan barbecueën. Aan komkommersalade en de geur van de gegrilde vissen op een rooster. Ze nodigden ons uit, maar wij hadden al besloten dat we voorlopig niet mee zouden doen met de barbecue van de buren. Wij dachten aan een bestemming, terwijl onze kat naast ons ging zitten op het gras om een haarbal uit te braken.

Mijn zus ging naar binnen en haalde een folder uit een laatje waarvan we niet eens wisten dat het bestond. Het laatje, bedoel ik. Op de folder stond een plaatje van een uitzicht dat brandde van de hitte, maar er waren bomen genoeg om in de schaduw te zitten. Het leek op een plek waar niemand ons zou vinden. Iemand had het met een rode stift omcirkeld. Mijn vader vroeg wie dat had gedaan, maar niemand kon het zich herinneren. We dachten dat het de schoonmaker moest zijn geweest die zijn nieuwe stift uitprobeerde. Of het was een droombe-

stemming geweest van iemand die niet meer leefde.

We begonnen met inpakken. Onze Honda Accord stouwden we vol met alles wat we maar in huis konden vinden.

Ik nam Twister mee en Rummikub en het wandkleed dat mijn moeder had gemaakt in Chili, waar we tien jaar hebben gewoond. Mijn broer nam van die houders mee waaruit je kan starten als je een hardloophwedstrijd loopt. Mijn zus een foto waar wij allebei in een overhemd van mijn vader vastzitten. Zij met haar linkerarm door de linkermouw en ik met mijn rechterarm rechts. Op de foto heeft mijn zus een druipende koekenpan vast. We probeerden samen af te drogen. Zij hield de borden vast en ik ging er met een droge doek overheen en nadat er vier borden en twee eierdopjes waren stukgegaan, moesten we uit het overhemd. Elke keer als we bij de burens iets hoorden stukvallen, zei mijn moeder dat ze daar ook met z'n tweeën in een overhemd vastzaten. Mijn zus vroeg waarom zij dan niet uit het overhemd gingen als alles stukviel en mijn moeder zei toen dat het in het overhemd lekker warm was, wat ook echt zo was.

Ik stond het wandkleed uit te kloppen toen Mitchell kwam vragen of we de fietsen meenamen.

‘Nee, die laten we hier.’

‘Mag ik dan jouw rode fiets lenen?’

‘Hoezo?’

‘Mijn nicht komt uit Suriname. Ze wil graag leren fietsen.’

Er kwam altijd familie van Mitchell uit Suriname. Hij

was ook ooit familie uit Suriname, en ik had hem leren fietsen op elfjarige leeftijd. Daarna gingen we altijd samen naar school. We hadden allebei een rode fiets. Hij kwam mij ophalen en vervolgens fietste hij de hele rit vóór mij. Ik dacht altijd dat ik hem wel kon inhalen, maar zelfs als ik zo hard trapte als ik kon, bleef ik net achter hem. Ik was daardoor de beste van de meisjes in sport.

‘Pak hem maar. Hij staat in de schuur.’

‘Ok. Doe. Zie je na de vakantie.’

‘Ok.’

Mijn zus wilde onze oude Flintstones-tent meeneemen, waar twee meisjes van vier in passen, maar zeker geen persoon van volwassen proporties. We gingen er vroeger in liggen als we niet konden slapen. We keken eigenlijk nooit naar de *Flintstones* toen we klein waren, maar we hadden een tent gevraagd voor Sinterklaas en deze hadden we gekregen. Sinterklaas kon natuurlijk onmogelijk weten dat wij niet naar de *Flintstones* keken. Alle figuren waren afgebeeld op de tent, ze waren aan het barbecueën. Op de plek waar het hoofd van Barney had moeten zitten, zat een klein rond raam waar je je eigen hoofd door kon steken en dan leek het vanbuiten alsof je Barney was, maar mijn zus en ik wilden allebei niet Barney zijn, omdat hij een berenvel draagt, kort kanariegeel haar heeft en dikke, harige kuiten. We wilden liever Betty zijn, maar daar kon je je hoofd niet door steken.

Toen we na een kwartier nog niet wisten hoe we die tent moesten opvouwen, gooide mijn vader het hele boeltje in de achterbak van onze Honda. De Honda die iedereen bij ons in de straat ‘uitzonderlijk vervuild’

noemde. En dan hadden ze de binnenkant nog niet gezien. Tegen de achterbank plakt sinds vorige zomer een fanfare. Dat kwam doordat we het verjaardagscadeau van mijn broer, een dropsculptuur, hadden laten smelten. Mijn broer had voor zijn zesde verjaardag een dropsculptuur gevraagd. Mijn zus stelde vele jaren daarna voor om er alsnog een te geven, om heel veel drop te smelten en iets reusachtigs te maken, een heel dorp. Tien kilo zoete boerderijdrop had mijn vader gesmolten en dat gingen we met onze handen boetseren. Ik had de verantwoordelijkheid voor het dorpsplein op me genomen. Een kathedraal en een begraafplaats had ik gekleid. De kerk leek nog wel, maar dat kwam ook doordat ik een haan op de kerktoren had neergezet en die haan was door de fabriek gemaakt. De begraafplaats was een ondefinieerbare bal geworden. Op het dorpsplein had het nog een kunstwerk kunnen voorstellen, want een grote bal op een dorpsplein is vaak kunst, maar daar stond hij niet.

Mijn zus wilde graag ergens een fanfare aanbrengen. Heel precies, met knopjes op de hoeden en de trompetten. Ze ging hem apart maken en als hij af was, konden we de gehele fanfare ergens plaatsen. Na een halve dag waren we klaar en wilden dit geslaagde cadeau direct geven, ook al was mijn broer nog niet jarig. We hadden afgesproken om te gaan picknicken en gezegd dat hij met de fiets moest gaan, omdat het dorp zijn plek had ingenomen op de achterbank. Hij vermoedde al dat er iets aan de hand was. Het dorp stond in een kartonnen doos waar de computer van mijn vader in had gezeten, waar-

door mijn broer waarschijnlijk dacht dat hij een computer kreeg. En terwijl mijn vader en ik al in de auto zaten, kwam mijn zus naar buiten met de fanfare in haar linkerhand en een pakje vruchtenhagel in haar rechterhand, voor op de fanfarepakjes. Ze zette de fanfare op de doos neer, die ik al had dichtgeplakt met glitterplakband. We reden heel voorzichtig, zoals de keer dat er een sprinkhaan op de voorruit van onze auto zat. Niemand wist hoe die sprinkhaan daar terecht was gekomen, maar hij zat er en na tien minuten noemden we hem 'Wally'. Hij versprong namelijk steeds van plek, waardoor we heel gemakkelijk 'Waar is Wally' konden spelen. Ondanks het feit dat we dertig reden en door dames van honderddertien werden ingehaald, had Wally een bijna-doodervaring. Dat kon je heel duidelijk zien, onder andere aan de trilling van zijn voelsprietten. Toen we thuis aankwamen sprong hij zonder enige blijk van dankbaarheid van onze auto af.

Ook voor de fanfare reden we dertig. Het was de eerste warme dag van het jaar en we reden naar een groot beschermd natuurgebied. Het duurde heel lang voordat we een parkeerplek hadden gevonden en toen we uiteindelijk een plek te pakken kregen, stond de fanfare al te zweten, omdat hij op die doos in het midden van de achterbank veel zonlicht had opgevangen. We pakten alles snel uit. Ik deed net alsof ik meespeelde in *Armageddon*, alsof het voortbestaan van de aarde afhing van de snelheid waarmee ik de spullen uit de auto naar het gras bracht. Toen mijn vader naar de auto trippelde om het cadeau te pakken, was het te laat. Het hele fanfarecorps

was een zwarte, plakkerige vlek tegen de rugleuning geworden en die vlek zit er nog steeds. Al een jaar leunen we een beetje naar voren, behalve mijn broer. Hij is er onlangs mee gestopt. Hij zei: 'Fok drop aan mijn kleren', en sindsdien leunt hij naar achteren.

Mijn zus gooide nog snel iets in de achterbak, smiet hem daarna dicht en kwam naast me zitten. Ik vroeg of ze alles bij zich had, maar ze hoorde me niet, want ze had een koptelefoon op haar hoofd.

Mijn vader stapte als laatste in de auto en trok zijn deur hard dicht. Het geluid van een dichtklappende auto-deur geeft me altijd het gevoel dat het mogelijk is ergens weg te gaan. Hadden gebeurtenissen maar autodeuren. Dan zou je die kunnen dichtgooien en dan weet de gebeurtenis dat ie moet weggaan. Maar goed. Daar gingen we. Vier kanker gevoelige mensen, zo is gebleken uit verschillende testen, niet alleen die van de dokter, van wie er ten minste twee een behoorlijk blitse zonnebril droegen. De burens zwaaiden ons uit en gaven ons spareribs mee die gisteren niet waren opgegaan. Voor onderweg, zeiden ze. De ganzen deden niks.

III

This is the story of how we begin to remember

This is –

Graceland van Paul Simon zit in de cd-speler.

Als we geluk hebben komt dat refrein terwijl we met de auto van een heuvel af rijden, en dan ontploffen we dus van geluk. Mensen die verstand hebben van muziek, vinden ‘Graceland’ een stom nummer, maar wij hebben gelukkig geen verstand van muziek, anders hadden we zoveel dingen stom moeten vinden. Dan zouden we nu niet ontploffen van geluk, maar ons ergeren aan de ‘nogal dominante drummer’ van Paul Simon. We hadden goed moeten zoeken naar dingen die we niet stom vonden. Ik kan al smelten van een c-akkoord en dat doen weinig mensen mij na.

But I've reason to believe we both will be received in Graceland.

De heuvels tillen ons op.

Alle ramen staan open en de wind gaat kilometerslang door onze Honda en natuurlijk ook door ons haar en daardoor voelt het alsof we zelf iets weg hebben van de wind of in ieder geval ooit kunnen vliegen.

Als mensen het voortaan nog over een geluk bij een ongeluk hebben, zal ik terugdenken aan deze heuvels, met deze muziek en deze mensen.

Niemand zegt iets, maar dat merken we bijna niet, want we rijden van de heuvel af en iemand zingt

Whaaaaaaaaaaaa so this is what she means

She means we're bouncing into Graceland!

We stoppen onderweg om koffie te drinken. Althans, mijn vader zegt dat we koffie gaan drinken, maar hij wil een uitsmijter eten, wat niet mag van de dokter omdat hij een te hoog cholesterol heeft. Daarom zegt hij dat hij koffie gaat drinken en bestelt er vervolgens tussen neus en lippen door een uitsmijter bij alsof hij bang is dat iemand aan zijn cholesterol zal doorvertellen dat hij weer een uitsmijter gaat eten. We zijn al een keer gestopt, maar daar hadden ze geen uitsmijters. ‘Bodyguard?’ vroeg mijn broer en iedereen moest lachen. Ik ook, ik vond het ook grappig. Ik heb een familie met een extreem goed gevoel voor humor, maar tegelijk ook een extreem goed gevoel voor verdriet. Er is geen beter geluid dan wanneer je mijn broer, mijn zus en mijn vader tegelijk hoort lachen. Beter dan Paul Simon. Daarom ben ik heel geoefend in het maken van grappen. Ik heb een keer – ik was heel jong en kreeg nooit het woord aan tafel omdat mijn familie zoveel praat dat je er met geen mogelijkheid tussenkomt – toen het ging over een vrouw die in de politiek zat en Borst van haar achternaam heette, gevraagd ‘bedoelen jullie Mrs Booby’. Ik was te jong voor zo’n opmerking, maar iedereen vond het grappig. Zo is het begonnen en sindsdien zoek ik altijd naar grappige

dingen om te zeggen. Ik heb bijvoorbeeld ontdekt dat iedereen het altijd geestig vindt als je van bepaalde woorden het Latijnse meervoud gebruikt, ook als het niet bestaat. Ik heb wel eens aan mijn vader gevraagd of hij dacht dat er vroeger meerdere 'Jezi' op aarde hebben rondgelopen, Jezussen dus, wat hij had moeten weten omdat hij theoloog is. Hij moest lachen toen ik dat vroeg en knikte. Er hadden dus verschillende Jezi rondgelopen, wat ik opmerkelijke informatie vond. Ik heb ook eens aan de muziekleraar op school gevraagd hoeveel alba hij in zijn kast had staan. Alba is trouwens wel een correcte meervoudsvorm.

'Ausschmeisser?' vroeg mijn vader nog, maar ze hadden ook geen ausschmeissers.

In het tweede restaurant waar we stoppen hebben ze wel eieren. Het is eigenlijk een snackbar, maar mijn vader noemt het een restaurant. De vrouw van de snackbar loopt heen en weer met een paar schalen en ze loopt heel professioneel. Je ziet dat ze een hotelopleiding heeft gehad waar iedereen zo liep. Het is een loopje waaraan je in een druk restaurant de klanten en het personeel kunt onderscheiden. Wij zijn de enige klanten, dus voor ons hoeft ze het niet te doen, maar misschien doet ze het voor de man achter de bar. De man achter de bar draagt een snor uit de jaren tachtig, net als mijn vader ooit, maar hij heeft hem eraf gehaald voor de laatste begrafenis van deze zomer, toen hij iets daadkrachtigs wilde doen en zijn snor eraf halen vond hij een daad, maar toen hij het kwam laten zien had niemand door dat er iets was veranderd aan zijn gezicht. Mijn broer zei dat

het hem nog nooit was opgevallen dat hij zo'n dunne bovenlip heeft. Soms zie ik hem nog pulken aan zijn snor, alsof hij er nog zit. Hij pulkte altijd aan zijn snor als hij moest nadenken. Op den duur had hij eigenlijk geen snor meer, alleen hier en daar nog wat clusters snorharen. Toen hij ook die eraf had geschoren, verplaatste het pulken zich naar zijn oren. Hij stopte het pootje van zijn leesbril in zijn oren en draaide ermee totdat hij wist wat hij moest doen. Niet dat hij dat besprak. Ik ben er zelf achter gekomen toen ik op een dag aan zijn bureau aan het bellen was met een jongen uit mijn klas en de linkerpoot van de leesbril die daar lag in mijn mond stak en zo onvrijwillig in aanraking kwam met zijn gewoontes. Als ik daaraan denk maakt mijn mond automatisch een soort zuur slijm aan, net als wanneer ik aan bloedsinaas-appels denk.

Hij kijkt naar de keuken, mijn vader, en ziet de vrouw professioneel met een dampende schotel naar buiten komen die hij niet heeft besteld, en kijkt haar na. Het is voor de man achter de bar. Ze blijft aan de bar staan, in de dummystand. Die stand heeft mijn zus voor het eerst gezien en ook een naam gegeven. Bij een echte dummystand staat de ene voet dwars ten opzichte van de andere, rechte voet. In klassiek ballet is dat de vierde positie, met het verschil dat bij de dummystand het gewicht op het standbeen is verplaatst, het standbeen gebogen is en de kont een beetje uit moet steken. Als iemand zo staat, betekent dat dat ie tevreden is met zichzelf. Dat ie gelukkig is en een goed gevoel heeft over wie hij is. Vroeger vonden mijn broer, mijn zus en ik dat stom, maar nu zijn

we daar overheen. Nu vinden we het leuk om te zien dat mensen zich goed voelen. Wij zijn uiteindelijk de suk-kels. De mate waarin wij mensen proberen te lezen, is om ziek van te worden. Elke handbeweging of blik hebben wij intensief bestudeerd. Vroeger deden we dat om zeker te weten dat mensen geen show aan het opvoeren waren als ze met je praatten. Daar waren we tegen. Ik ook, al was ik te jong om daartegen te kunnen zijn. Mijn broer en zus stopten ermee die dingen stom te vinden en dus ik ook, omdat je ‘uiteindelijk alleen maar het equivalent van een middelgroot politiecorps aan het trainen bent dat ons zal opsluiten in een heel strak korset van zelfbewustzijn, en je bovendien niet de onoprechtheid de wereld uit helpt’. Zo zei mijn broer het. ‘Bovendien,’ ging hij verder, ‘zijn wij niet de rechters van oprechtheid’, en ook dat vonden we een goed punt.

Mijn vader krijgt zijn uitsmijter. Er zitten supplementgroenten bij. De wortels zijn geribbeld, alsof ze met een kartelschaar zijn afgeknipt. Iedereen behalve mijn vader weet dat je geribbelde wortels niet kunt vertrouwen, maar hij trapt er met open ogen in. Als ik opkijk zijn de eieren al weg. Er zit eigeel op zijn wang in de vorm van Afrika. Hij staat op en ziet dat wij niet mee opstaan, wacht dan naast de tafel, gaat buiten ijsberen en komt dan weer terug. Hij kijkt ons vragend aan.

We stappen de auto in, mijn broer in het midden want daar zit de meeste drop en hij had gezegd dat het hem ‘al-lemaal niet kan bommen’.

Als mijn moeder erbij was geweest, had ze ons broodjes met boterhamworst aangereikt. Maar ja. Misschien

is het ook wel goed dat we even geen broodjes eten. En helemaal niet met boterhamworst. Ik zag laatst een documentaire over hoe ze dat maken. Ik had boterhamworst altijd geassocieerd met de zuinigheid en zorgzaamheid van mijn moeder, maar van de film moest ik het met andere dingen associëren. Met dingen die ver afstaan van wat moeders over het algemeen doen.

Ze had bijvoorbeeld bedacht dat wij elke laatste zondag van de maand een wens mochten doen. Geen Playstation-wens, geen wensen die geld kosten, want dat hadden we op dat moment niet. Mijn broer stelde voor dat we op een zondag allemaal verkleed als cowboy door de stad moesten lopen. We hadden geen cowboykleren, maar wel een oud blauwgeruit tafelkleed. Daar maakte mijn moeder vijf korte broekjes van en we hadden allemaal een wit overhemd aan. Ik was drie, dus ik weet er niet meer zoveel van, maar als het goed is hadden we veel bekijks. Allemaal hadden we hetzelfde gekke pak aan, alsof we uit een jodeldynastie waren voortgekomen, ook mijn pop was gekleed zoals wij terwijl we hand in hand op een rij door de stad liepen. Mijn broer vond het niet erg dat we die dag geen cowboys waren, want uiteindelijk wilde hij alleen maar bekeken worden.

Mijn vader neemt een afslag waardoor we een heuvel mislopen. Hij vermoedt dat het uitzicht waarnaar we zochten hier in de buurt is. De folder waar het plaatje van het uitzicht in stond hebben we op de voorruit geplakt, zodat we het meteen zien als we het bij het verkeerde eind hebben, alhoewel ik niet weet of er een verkeerd eind kan zijn. Alles is nu al mooi, maar misschien

komt dat wel omdat alles onder het zonlicht zit: de bomen, de vogels, de auto's, de weg, de vallei waar we in rijden, de rivier die door de vallei stroomt.

We luisteren naar 'The Boy in the Bubble'. Nadat we de vallei in zijn gereden rijden we een tijdje met de rivier mee en na een kwartier gaan we weer omhoog en uiteindelijk, op het hoogste punt, zet mijn vader de motor stil. Geluid van de handrem.

'Dit is het volgens mij,' zegt mijn vader.

'Maar het lijkt helemaal niet,' zegt mijn broer.

Het lijkt inderdaad niet. We hadden een gloeiend hete en bovendien verlaten afgrond verwacht, Grand Canyon-achtig, iets wat zou corresponderen met ons binnenste, en ook met het plaatje, maar dit is een gemoedelijke vallei. Er staan huizen beneden waar de was hangt te wapperen. Het zou me niks verbazen als er meisjes met witte jurken naar buiten komen om bloemen te plukken, bergbloemen en klaprozen, en dat was niet de bedoeling. De bedoeling was de Grand Canyon.

Mijn vader is de bandenspanning aan het controleren en wij blijven op de achterbank zitten.

Ik kijk uit het raam en zeg dat de vallei er van een afstand adembenemend uitzag met al die glooiing maar van dichtbij ook alleen maar een schuine grond met struiken is.

'Nu ben je een van die mensen geworden,' zegt mijn broer. Hij zegt het alsof ik een weddenschap heb verloren.

'Welke mensen?'

'Jij zei laatst dat iemand tegen je had gezegd dat het le-